

Pedagogisch beleid

Versie januari 2024

Pedagogisch beleid 0-12

Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
Hoofdstuk 1: Pedagogische visie TintelTuin.....	5
1.1 Vertrouwen.....	5
1.2 Uitdaging.....	5
1.3 Groei.....	5
Hoofdstuk 2: Pedagogisch beleid TintelTuin.....	7
Inleiding.....	7
2.1 De tevreden baby.....	7
2.2 De onstuimige dreumes.....	10
2.3 De zelfbewuste peuter.....	12
2.4 Ruimte en inrichting.....	14
2.5 Samenwerking met ouders.....	15
Hoofdstuk 3: Pedagogisch beleid buitenschoolse opvang TintelTuin.....	17
3.1 Kinderparticipatie.....	17
3.2 De jongere BSO kinderen.....	18
3.3 De oudere BSO kinderen.....	20
3.4 Samenwerken met ouders op de BSO.....	21
3.5 Op avontuur in de buitenwereld.....	22
3.6 Leren van en met elkaar.....	23
Deel 1.....	26
A) Het volgen en stimuleren van de ontwikkeling van kinderen.....	26
B) De doorgaande lijn en samenwerking.....	26
C) Opvallend gedrag.....	27
D) Mentorschap.....	27
E) Omvang van de locatie en de samenstelling van de groepen.....	27
F) Wennen aan nieuwe situaties.....	27
G) De 3-uursregeling van de locatie – afwijken van de BKR.....	28
H) Pedagogisch medewerkers en aanvullend personeel.....	28
I) Vaste gezichten criterium.....	28
Deel 2: Voorschoolse educatie (VE).....	31
J) Visie op VE.....	31
K) Stimulering van de ontwikkeling van het jonge kind in de VE.....	31
L) Observeren en passend VE aanbod.....	31
M) Ouderbetrokkenheid VE.....	31
N) Aanbod van materialen en activiteiten in specifieke ruimtes binnen en buiten VE.....	32

O) Doorgaande lijn met school VE.....	32
P) Uren waarin het VE aanbod plaatsvindt.....	32
Q) Kwaliteitsbevordering door pedagogisch beleidsmedewerker/coach VE.....	32
R) Overleggen VE	33
Verwijzingen	33

Inleiding

De kindercentra van TintelTuin zijn gevestigd in Amsterdam Noord, Zaanstreek-Waterland en Purmerend voor de opvang van baby's, dreumesen, peuters en schoolkinderen. Elke locatie van TintelTuin is anders, maar allemaal delen ze een pedagogische visie en werken ze volgens het pedagogisch beleid van TintelTuin. In dit stuk beschrijven we eerst onze pedagogische visie, die de basis vormt voor het pedagogisch beleid gevolgd door een hoofdstuk over de dagopvang en een voor de buitenschoolse opvang. Bij het maken van het pedagogisch beleid hebben we ons laten inspireren door de pedagogisch stromingen van deze tijd.

In de 'Pedagogische werkwijze' wordt het pedagogisch beleid verder uitgewerkt en aangepast aan de specifieke situatie van de locatie. Deze pedagogische werkwijze is onderdeel van het pedagogisch beleid en beschrijft de praktische zaken die in de wet kinderopvang worden omschreven. Afspraken die voortkomen uit wet- en regelgeving die gelden voor heel TintelTuin zijn te vinden in de bijlage bij dit pedagogisch beleid.

In de methode 'Pedagogisch Actief' heeft TintelTuin het pedagogisch beleid vertaald naar concrete pedagogische acties. Deze acties zijn beschreven voor verschillende situaties in de pedagogisch actie boeken. Het pedagogisch beleid, de pedagogische werkwijze en de methode 'Pedagogisch Actief' vormen een samenhangend geheel voor het borgen van de pedagogische kwaliteit.

In ons werk met de kinderen staat het vertrouwen in kinderen voorop en zien we dat ieder kind zich op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo ontwikkelt: de een is snel met praten, de ander kan al lopen voor z'n eerste verjaardag. Soms maakt een kind grote sprongen vooruit, dan doet het weer een tijdje rustig aan of zet het een stapje terug. De baby die vertrouwd is met de medewerkers en zelf op onderzoek gaat in de omgeving wordt een dreumes; de dreumes die stap voor stap meer begrijpt en meer vertrouwen in zichzelf krijgt, wordt een peuter. Als een kind 4 jaar is en naar de basisschool gaat, begint een nieuw hoofdstuk. In het BSO hoofdstuk maken we een indeling in jongere en oudere kinderen. Deze indeling in ontwikkelingsfasen komt terug in ons pedagogisch beleid, maar zonder strakke leeftijdsgrenzen.

Voor de leesbaarheid is alles geschreven in de wij-vorm: het vertelt hoe wij, de medewerkers van TintelTuin, denken en doen. We schrijven over de kinderen, soms over het kind, of over 'hij', dan bedoelen we niet alleen de jongens, maar ieder kind. Zo gebruiken we ook het woord 'ouder': dat zijn de vaders, moeders of andere personen die betrokken zijn bij de opvoeding van het kind. Per locatie kan de groepsindeling verschillen. Er zijn babygroepen, dreumesgroepen, peutergroepen, 0-4 groepen, 0-1 groepen en groepen voor 1- tot 4-jarigen. Er zijn groepen die met voorschoolse educatie (VE) werken en ook bij de BSO kan de groepsindeling per locatie verschillen.

Aan dit document is onlosmakelijk verbonden de bijlage "TintelTuin wet- & regelgeving kinderopvang" waarin dat wat nodig is praktisch is uitgewerkt.

Hoofdstuk 1: Pedagogische visie TintelTuin

Bij iedere locatie van TintelTuin werken we vanuit dezelfde pedagogische visie. In die visie draait het om 2 dingen die kinderen nodig hebben bij hun groeiproces: vertrouwen en uitdaging. We vatten onze pedagogische visie samen in de formule: **vertrouwen + uitdaging = groei**.

1.1 Vertrouwen

Ieder kind heeft een veilige basis nodig. Het wil gezien, gehoord en gekoesterd worden, zodat het zich welkom voelt bij TintelTuin. Het heeft behoefte aan voorspelbaarheid en aan vaste herkenningspunten: bij de medewerkers, in de ruimte en in het ritme van de groep. In zo'n veilige, betrouwbare wereld kan een kind op zoek gaan naar verbinding met anderen en groeit het vertrouwen in zichzelf.

We stralen vertrouwen uit naar ieder kind en iedere ouder. Dat begint al bij binnenkomst, waar we kinderen en ouders een warme ontvangst bieden. Hierdoor krijgt het kind vertrouwen: ik mag er zijn, ik hoor erbij in de groep. Door goed te kijken naar wat het kind nodig heeft en daarop in te spelen, voelt het kind zich begrepen. Zo bouwen we met ieder kind een vertrouwensband op. De personen die een belangrijke rol spelen in het leven van het kind horen daar ook bij: de ouders, de collega's uit het onderwijs. Door open en respectvol met elkaar te communiceren groeit het vertrouwen in elkaar. Samen bieden we kinderen een veilige basis om op te groeien: om mee te doen in de groep, om relaties aan te gaan met anderen en om stap voor stap hun eigen weg te vinden met vertrouwen in jezelf.

1.2 Uitdaging

Vanuit die veilige basis wil ieder kind de wereld ontdekken. Het kind is nieuwsgierig wat er allemaal te beleven valt en wil op onderzoek uit. Wij bieden een rijke leeromgeving waar kinderen zelf op ontdekkingstocht kunnen gaan. Alle ruimten zijn zo ingericht dat ze kinderen uitdagen om in beweging te komen. Er valt veel te zien, te horen, te voelen, te ruiken en te proeven. Alle zintuigen worden geprikkeld en daarmee de ontwikkeling van het jonge kinderbrein, dat de basis vormt voor verdere groei van het kind.

Ook op sociaal gebied worden de kinderen uitgedaagd. Ze ontdekken elkaar en leren stapje voor stapje samen spelen. We zorgen voor een fijne sfeer in de groep, waarin kinderen gestimuleerd worden om samen te werken en elkaar te helpen. Zo leren kinderen veel van de omgang met elkaar en groeit hun betrokkenheid bij de groep.

De omgeving van het kindercentrum biedt de kinderen weer nieuwe uitdagingen om hun wereld te vergroten. Allereerst de eigen buitenruimte, waar kinderen zelf op ontdekkingstocht kunnen gaan. In de buurt of de natuur gaan we met de groep op avontuur. Zo raken kinderen betrokken bij de wereld waarin ze opgroeien en leren ze stap voor stap meedoen in die wereld.

1.3 Groei

Met het vertrouwen en de uitdaging kan een kind groeien. Ieder kind heeft het in zich om te groeien. In dat groeiproces mag het kind zijn eigen tempo volgen. Wij volgen het kind daarin en leren een kind zo goed kennen. Daardoor kunnen we inspelen op de eigen interesses van een kind en wordt de eigen creativiteit van kinderen uitgedaagd. Zo gaan kinderen stapje voor stapje meedoen met de groep, ieder kind op zijn eigen manier.

Hoofdstuk 2: Pedagogisch beleid TintelTuin

Inleiding

Het pedagogisch beleid is een beschrijving van ons pedagogisch denken en doen. Daarbij biedt onze pedagogische visie houvast: in ons werk met de kinderen en in het samen nadenken daarover. Bij ons werk op de groepen kijken we steeds met respect naar ieder kind en vragen we ons af: hoe voelt het kind zich en wat heeft het nodig? We kijken ook naar de groep: waar heeft de groep op dit moment behoefte aan? We stemmen ons pedagogisch handelen af op de groep, met oog voor ieder kind. De pedagogische visie helpt ons ook bij het samen nadenken over ons werk met de kinderen. Ons vertrouwen in kinderen wordt hierdoor versterkt en onze samenwerking met ouders en met elkaar wordt op een positieve manier uitgedaagd. Zo kunnen we samen groeien.

De 4 basisdoelen uit de wet Kinderopvang lopen als rode draad door ons pedagogisch beleid. Per leeftijdsgroep laten we zien hoe wij ze in praktijk brengen. De basisdoelen zijn:

- het bieden van emotionele veiligheid;
- het bevorderen van de persoonlijke competentie;
- het bevorderen van de sociale competentie;
- de overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden.

Daar voegen wij onze werkwijze aan toe: onze manier van ontwikkelingsstimulering en de wijze waarop we werken aan positieve onderlinge interacties in de groep.

In de dagelijkse praktijk begint alles bij de kinderen. We willen dat ieder kind zich thuis voelt bij TintelTuin en genoeg zelfvertrouwen krijgt om mee te doen in de groep. Ieder kind op z'n eigen manier en in z'n eigen tempo. Samen met anderen, spelend en lerend. Ieder kind vanuit z'n eigen thuissituatie binnen de gezamenlijkheid van de groep. Onze pedagogische taak is om van iedere groep een 'goede groep' te maken. Bij een goede groep is er evenwicht tussen rust en avontuur, tussen 'je er thuis voelen' en uitgedaagd worden. Hoe dat eruitziet, verschilt per leeftijdsgroep, zo zal in de komende hoofdstukken duidelijk worden.

Hoofdstuk 2 gaat over de dagopvang: ons pedagogisch denken en doen met de baby's (2.1), de dreumesen (2.2) en de peuters (2.3) in verschillend samengestelde groepen. In alle groepen besteden we veel aandacht aan de ruimte en inrichting (2.4) en aan de samenwerking met ouders (2.5).

Hoofdstuk 3 gaat over de buitenschoolse opvang (BSO). In iedere BSO groep is kinderopvang de basis voor onze werkwijze (3.1). We beschrijven ons pedagogisch denken en doen met de jonge BSO kinderen (3.2) en met de oudere BSO kinderen (3.3). Hoe de groepen zijn samengesteld, verschilt per locatie. Op iedere locatie gaan we met de kinderen op avontuur in de wereld buiten de BSO (3.5).

2.1 De tevreden baby

Baby's zijn heel verschillend. De ene baby is snel gewend in de groep, maakt een ontspannen indruk en staat open voor de dingen die op hem afkomen. Het andere uiterste: een baby die snel overprikkeld raakt en voor wie alles in de groep veel tijd en moeite lijkt te kosten. Voor ons is elke baby op de groep oké. We respecteren het eigen temperament, het eigen tempo en de eigen gevoeligheden van ieder kind. We willen dat ieder kind zich veilig en geborgen voelt in de groep en op ons leert vertrouwen en op zijn omgeving. Daarom geven we ieder kind en onszelf de tijd om elkaar te leren kennen en te wennen aan de nieuwe situatie.

Denken

Baby's hebben allereerst de veiligheid van een vertrouwd persoon nodig. Iemand die nabij is en met echte aandacht naar ze kijkt. Iemand die ziet wat ze nodig hebben (sensitiviteit) en daar

passend op inspeelt (responsiviteit). Dit vertrouwde contact, met zachte blikken en aanrakingen, is een eerste levensbehoefte en draagt bij aan een stevige basis. Je kunt baby's niet 'verwennen' met 'te veel' aandacht, ze hebben dit nodig om een basisveiligheid te ervaren: het is oké hier, ik mag er zijn. Vanuit die basisveiligheid kunnen ze een vertrouwensband opbouwen met de medewerkers en gaan ze zich thuis voelen in de groep. Deze veilige gehechtheid is een voorwaarde voor een gezonde ontwikkeling van het brein. Bij een ontspannen baby kunnen de verbindingen tussen de hersencellen goed groeien. Daarmee wordt in de eerste jaren de basis gelegd voor de verdere ontwikkeling van het kind.

Al vanaf de geboorte zijn kinderen nieuwsgierig naar de wereld om hen heen. Met al hun zintuigen gaan ze op onderzoek uit. Vooral menselijke gezichten trekken hun aandacht: ze zoeken oogcontact en proberen gezichtsuitdrukkingen na te doen. Al kunnen ze in hun eerste levensjaar nog niet alles scherp waarnemen, ze kijken hun ogen uit naar alle bewegingen die ze om zich heen zien. Als het ze te veel wordt, sluiten ze hun ogen of wenden ze hun hoofd af. Hun eigen lichaam is een grote ontdekkingsbron: al heel jong spelen ze met de eigen handen en voeten. De babygroepen zijn zo ingericht, dat de kinderen veel ruimte krijgen om te bewegen. Liggend op een stevige ondergrond kunnen ze zich goed leren oprichten, omrollen en zich vanuit deze stevige basis verder ontwikkelen.

Voor baby's die naar de dagopvang komen, zijn alle geluiden, geuren en bewegingen die ze om zich heen ervaren nog nieuw. Ze kennen de betekenis ervan niet en kunnen nog niet zelf bepalen wat belangrijk is en wat niet. Daarom kunnen ze snel overprikkeld raken. Een rustige omgeving en een herkenbaar ritme geven de baby's houvast. Zo leren ze de dagelijkse rituelen van speel-, eet- en slaapmomenten in de groep herkennen. Door de liedjes en de woorden die hierbij klinken, leren ze dat er een samenhang is tussen klanken en gebeurtenissen. Langzaam maar zeker raken ze gewend aan de groep en de gesproken taal.

Doen

Wat doen we om met ieder kind een vertrouwensband op te bouwen? We sluiten aan bij de basisbehoefte van baby's door in te spelen op de behoefte aan nabijheid en fysiek contact door bijvoorbeeld de baby's op een natuurlijke manier te dragen). We volgen de kinderen met een open blik en oprechte belangstelling. We proberen te begrijpen wat een baby met zijn gedrag duidelijk probeert te maken. Bijvoorbeeld een kind dat huilt: Huilt het omdat het honger heeft? Dan kijken we niet naar de klok, maar voeden we de baby om zijn gevoel van welbevinden te versterken. Soms weten we niet waarom een baby huilt, is er sprake van ongemak? We nemen het huilen serieus en geven het kind de ruimte om zich op deze manier te uiten.

Met baby's die weinig aandacht vragen, gaan we ook op deze manier om. Bijvoorbeeld bij het voeden, verschonen en voor het slapen gaan nemen we uitgebreid de tijd om contact met de baby te maken. Daarbij sluiten we aan bij wat het kind van huis uit gewend is en welke signalen het zelf geeft. In de groep zitten we zoveel mogelijk op één plek, dicht bij de kinderen. Meestal is dat laag bij de grond, zo zien de baby's dat er een veilige haven is op het moment dat ze steun nodig hebben. We spreken steeds met elkaar af wie de 'lopende' taken doet en wie nabij de baby's is.

In onze nabijheid geven we baby's de ruimte om hun omgeving te onderzoeken. We leggen ze in een veilige babyzone, bijvoorbeeld op een groot kleed of mat op de grond, zodat ze zich vrij kunnen bewegen. Daarbij volgen we de bewegingen van ieder kind en spelen er op in. We pakken een baby niet zomaar opeens op, maar strekken onze handen uit en wachten op een reactie. We spelen veel 'kiekeboe spelletjes' met de kinderen, zodat zij leren dat ons gezicht verdwijnt... en weer terugkomt. Als we samen spelen, observeren we of de baby door wil gaan met het spel of zijn ogen afwendt omdat hij even rust wil. Zo letten we op dat de baby niet overprikkeld raakt.

Bij de baby's volgen we hun eigen ritme. We spelen in op hun behoefte aan eten, slapen, bewegen, aanraking, troost en nabijheid. We benoemen steeds wat we doen: 'Ik ga even je fles klaarmaken. Kom je, dan pak ik je op om te verschonen. Kijk, ik leg je op de grond, dan kan je lekker spelen.' We benoemen ook wat er in de groep gebeurt, bijvoorbeeld wie er gaat slapen, wie er aan tafel gaan eten, wie er nog meer op de grond liggen om te spelen. Zo maken we de kinderen attent op elkaar en leren ze dat dingen in een vaste volgorde verlopen. Dit vormt de

basis van een goede groep, waarin kinderen langzaam maar zeker vertrouwd raken met elkaar en met de sfeer en het ritme in de groep.

2.2 De onstuimige dreumes

Als een kind eenmaal kan lopen, is het niet meer te houden. Voor de meeste dreumesen is zelf op ontdekkingstocht gaan het leukste wat er bestaat. In de groep komen ze leeftijdgenoten tegen die hetzelfde doen en samen beleven ze de grootste lol door heen en weer te rennen. Daarbij verliezen ze soms hun grenzen uit het oog, dan hebben ze houvast nodig van een vertrouwd persoon die op een vriendelijke manier de grenzen aangeeft. Binnen deze veilige structuur krijgen dreumesen de ruimte om zelf te experimenteren en leren ze stapje voor stapje om op zichzelf en de ander te vertrouwen.

Denken

In hun eerste levensjaar bouwen de kinderen in de groep een vertrouwensrelatie op met hun vaste pedagogisch medewerkers. Wanneer die medewerker even 'uit beeld' is, kan een baby hier angstig op reageren, omdat het aan die persoon gehecht is. Langzamerhand leert de dreumes erop vertrouwen dat die persoon weer terugkomt. Maar op sommige momenten kunnen dreumesen zich opeens heel verlaten voelen. Ze beseffen dat zij 'los van de ander bestaan en dat maakt ze soms heel angstig. Bijvoorbeeld als ze alleen in hun bedje liggen en alles donker is om hen heen. Ze hebben behoefte aan houvast. Een vast slaapritueel en een vertrouwde knuffel helpt ze om rustig in slaap te komen.

Dreumesen hebben veel behoefte aan beweging. Ze willen oefenen met lopen, rennen, klimmen en ze sjouwen graag rond met allerlei spullen. Ze hebben nog weinig geduld om lang stil te zitten. In hun spel zijn ze vaak bezig met dingen ergens uithalen en er weer instoppen. Bijvoorbeeld de blokken uit de doos op de grond kieperen of alle keukenspulletjes in de kastjes stoppen.

Dreumesen ontdekken elkaar in hun spel. Doordat ze vaak impulsief reageren, leidt dit regelmatig tot botsingen. Ze hebben nog veel ondersteuning nodig om te leren wat wel kan en wat niet. Maar ze zijn ook heel veerkrachtig en spelen na een botsing vaak weer vrolijk met elkaar verder. Met vallen en opstaan worden ze steeds zelfstandiger en vinden ze hun weg in de groep. Zo leren ze veel meer dan wanneer wij precies vertellen wat ze moeten en mogen doen.

Doen

We volgen de dreumesen in hun ontdekkingstocht door de groep. Ze zijn heel bewegelijk en willen vaak alles tegelijk. We geven ze de ruimte om zelf initiatieven te nemen en blijven nabij om ze waar nodig te ondersteunen. Het ene moment hebben ze aanmoediging nodig, het volgende moment moeten ze een beetje worden afgeremd. Ze kunnen zichzelf nog niet reguleren, daarom oordelen we niet over hun gedrag, maar leven met ze mee. Als ze trots zijn, versterken we dat. Als ze verdrietig of angstig zijn, troosten we ze en tonen we begrip voor hun tranen. Als ze uitgelaten zijn, lachen we met ze mee en als ze gillen van woede, blijven wij kalm en nabij, spreken we zacht en vriendelijk met ze.

De dreumesen hebben doorgaans geen strak ritme in de slaaptijden en duur. We volgen hierin hun behoefte. We brengen rust met een slaapritueel. Door dit dagelijks op dezelfde manier te herhalen, bereiden we de kinderen voor op het naar bed gaan. Sommige kinderen hebben moeite om in het donker van de slaapkamer in slaap te komen. Dan bieden we extra veiligheid door dicht bij het kind te blijven, met zachte aanraking, zachte muziek of een liedje.

We stimuleren het samenspelen en het meedoen in de groep, door kinderen steeds attent te maken op elkaar. Door samen met een klein groepje op een speelplek te zitten, helpen we de kinderen op weg in hun spel. Maar we geven de kinderen zelf veel ruimte om te onderzoeken en elkaar te ontdekken. Onze rustige en belangstellende houding moedigt de kinderen aan om zelf verder te spelen. Waar nodig bieden we ondersteuning en verrijking van het spel. Ook tijdens begeleide activiteiten laten we kinderen vooral zelf experimenteren met het materiaal en samen ontdekkingen doen.

2.3 De zelfbewuste peuter

In de peuterjaren gaan kinderen vaker 'ik' zeggen, hiermee laten ze zien dat ze steeds zelfbewuster worden. Tegelijkertijd leert het kind anderen beter begrijpen. Het samen spelen gaat daardoor steeds soepeler, peuters kunnen samen helemaal opgaan in hun spel. Ze zijn ook nieuwsgierig en willen de wereld begrijpen: ze vragen vaak waarom...? en kunnen heel trots vertellen wat ze al weten. Die drang naar zelfstandigheid kan tot enorme frustraties leiden, als dingen niet gaan zoals ze willen. Soms worden ze dan heel driftig. Of er komt zo veel op ze af dat ze angstig worden. Ze hebben de steun van een vertrouwd persoon nodig om zelf overeind te blijven.

Denken

Voor peuters die nieuw in de groep komen geldt: een goede start is het halve werk bij het wennen. Daarom bouwen we het wenproces stap voor stap op, tot een kind zich helemaal vertrouwd voelt in de groep.

Spelen is alles voor het kind: het ontdekt de wereld om zich heen, leert andere kinderen kennen, beleeft plezier en leert ontzettend veel. Wij zien spel als de beste basis voor een goede start in het leven en op de basisschool. Daarom zorgen we voor een rijk spelaanbod waarbij kinderen -binnen aanvaardbare risico's-, zo veel mogelijk ruimte krijgen om zelf ontdekkingen te doen. Bij 'risicovol spel' testen en verleggen kinderen hun grenzen door het doen van voor hen spannende en uitdagende activiteiten

In de groep kunnen de kinderen vrij spelen, alleen of met elkaar. We observeren hun spel en sluiten bewust aan om te kijken hoe we de betrokkenheid van de kinderen kunnen vergroten en hoe we het spel kunnen verrijken. Daarnaast bieden we activiteiten aan, vaak in kleine groepjes. In de groep kunnen de kinderen vrij spelen, alleen of met elkaar. We observeren hun spel en sluiten bewust aan om te kijken hoe we de betrokkenheid van de kinderen kunnen vergroten en hoe we het spel kunnen verrijken.

We gaan graag naar buiten in onze tuin. We bewegen en hebben aandacht voor de natuur. Ook gaan we soms de wijk in of halen we iemand uit de wijk naar binnen om de ervaringen van kinderen nog waardevoller te maken.

In de VE groepen gebruiken we een programma, gericht op het werken met ontwikkeldoelen en thema's. Wij vertalen deze doelen en thema's zo, dat ze aansluiten bij het spel van de kinderen. Het spelenderwijs leren staat altijd voorop (bijlage deel 2).

Doen

In de wenperiode komt een kind eerst korte tijd in de groep, samen met een vertrouwd persoon. Dat kan de ouder zijn of een al bekende medewerker bij overgang naar een andere groep. Als het kind zich veilig genoeg voelt om alleen te komen, blijven we het kind extra observeren tot het zich helemaal vertrouwd voelt in de groep. We laten nieuwe kinderen kennismaken met het groepsritme, en geven ze de tijd om er in hun eigen tempo aan te wennen. Met kleine gebaren en knuffels laten we het kind steeds merken dat we er voor hem zijn. Foto's van vertrouwde personen uit de thuissituatie kunnen ook houvast bieden.

In de groepen is alles er op gericht om kinderen betrokken te laten spelen: de ruimte en inrichting (2.4), de sfeer en onze betrokkenheid bij het spel en de activiteiten. In hun spel zijn kinderen de baas. Dit betekent niet dat ze alles kunnen bepalen, wij zorgen ervoor dat de sfeer voor ieder kind veilig blijft. Bij kleine botsingen in het spel kijken we of de kinderen het samen op kunnen lossen. Bij conflicten die het spel verstoren, bijvoorbeeld als de kinderen gillen of elkaar pijn doen, grijpen we in. Dan helpen we de kinderen om het conflict samen op te lossen. We praten met ze over wat er gebeurd is en benoemen hun emoties. We vragen ook wat ze nodig hebben om samen verder te spelen. Zo leren kinderen elkaars grenzen respecteren en hoe je na een conflict weer samen verder kunt. Door dit met veel geduld steeds te herhalen, werken wij aan een goede groep.

Ook bij de groepsactiviteiten geven we kinderen zo veel mogelijk de ruimte om hun eigen creativiteit te volgen. We moedigen de kinderen aan het materiaal te ontdekken en van elkaar te leren. Hier leren ze veel van, op zintuigelijk-, motorisch-, sociaal-, creatief- en cognitief gebied. Het belangrijkste is dat ze leren wat ze zelf kunnen maken, wie ze zelf zijn in relatie tot de ander en de wereld.

2.4 Ruimte en inrichting

Op iedere locatie willen we kinderen een plek bieden waar ze zich veilig en vertrouwd voelen en waar ze ook spannende avonturen met anderen kunnen beleven. We richten onze ruimten zo in dat kinderen uitgedaagd worden hun eerste stapjes in de wereld buiten hun vertrouwde thuismilieu te zetten. Dat vraagt voor elke ontwikkelingsfase een andere afstemming. We kijken naar onze ruimte door de ogen van kinderen en vragen ons af: wat is hier -op kind hoogte- te beleven en hoe vind ik hier mijn weg?

Als kinderen bij ons binnenkomen, hebben ze ruimte nodig om even over te schakelen van de buitenwereld naar de wereld van het kindercentrum. We richten de gang of hal zo in, dat kinderen en ouders zich welkom voelen en zin krijgen om naar hun groep te gaan. Er is vriendelijk licht, het ruikt prettig en de weg naar de groepen is uitnodigend aangegeven.

De groepen met baby 's richten we zo in, dat baby's en medewerkers elkaar overal kunnen zien en makkelijk bij de baby's kunnen zitten. Dat geeft de baby's een veilig gevoel. Omdat baby's gevoelige zintuigen hebben, beperken we het aantal prikkels in de groep. Als we de baby-gym aanbieden kijken we goed naar de baby. Zien we dat de baby te veel prikkels krijgt dan bieden we bijvoorbeeld een paar kleine speeltjes aan, zodat de baby meer vrijheid heeft om er zelf naar te kijken en te grijpen. Er is uitdaging voor de zintuigen doordat er veel verschillende materialen in de groep aanwezig zijn: materialen van hout, stof, plastic en metaal; ruwe en gladde materialen; harde en zachte materialen. De vrije ruimte op de vloer (2.1) daagt de baby's uit in hun motorische ontwikkeling. In de groep is ruimte voor onderlinge ontmoetingen tussen de kinderen, bijvoorbeeld op een grote speelmat of kleed op de grond.

De groepen met dreumesen richten we zo in, dat dreumesen zo veel mogelijk ruimte hebben om te bewegen. Er zijn materialen om te oefenen met klimmen en klauteren. Ze mogen met dingen sjouwen, bakjes omkiepen en weer vullen. Ze kunnen bouwen met verschillende soorten materialen. De groep is als een werkplaats waar dreumesen lekker kunnen experimenteren. De speelplekken zijn zo ingericht dat ze het onderlinge contact tussen de kinderen uitlokken, bijvoorbeeld de huisplek. Er zijn ook rustige speelplekken, waar de kinderen op adem kunnen komen, bijvoorbeeld een plek waar we samen lekker kunnen zitten om een boek te bekijken. De groepen met peuters hebben verschillende speelplekken, waar kinderen in groepjes samen kunnen spelen. Er zijn drukke speelplekken, zoals de huisplek, water-zandplek bouwplek en rustige plekken, zoals de creatieve plek of leesplek. Deze plekken bieden een vaste structuur in de ruimte, waardoor kinderen zelf hun weg weten te vinden. De materialen zijn zo neergezet, dat kinderen ze zelf kunnen pakken en weer op kunnen ruimen. Door de materialen regelmatig te wisselen, bijvoorbeeld als we een nieuw thema in de groep hebben, blijven de kinderen uitgedaagd en betrokken in hun spel. Er zijn ook plekken voor gezamenlijke activiteiten en het samen eten. In alle groepen blijft de verbinding met de thuiswereld zichtbaar aanwezig. Dat kan bijvoorbeeld door het meenemen van een knuffel van thuis, door foto's van vertrouwde personen uit de thuissituatie, een eigen foto op de groep aan de muur of op het eigen mandje of op de kapstok. Zo herkent het kind iets van zichzelf in de ruimte. We kijken ook welke dingen uit de thuiscultuur zichtbaar gemaakt kunnen worden in de groep. De huisplek is een plek waar we culturele diversiteit laten zien door diverse poppen en accessoires. Andere voorbeelden zijn onze voorleesboeken en boeken met diverse thema's waarin kinderen zich kunnen herkennen.

In verticale groepen, groepen met kinderen van meer uiteenlopende leeftijd zoals 4-12 jaar of bijvoorbeeld 0 tot 4 jaar, houden we bij de inrichting rekening met dat een ruimte veilig genoeg is én genoeg uitdaging biedt voor kinderen in verschillende fasen van hun ontwikkeling. Ook hier zijn er rustige plekken en drukke plekken waar je actief bezig kan zijn als kind. In de slaapruijnte

zoeken we naar mogelijkheden om aan verschillende slaapgewoonten en -ritmes van kinderen tegemoet te komen.

De buitenruimte wordt meestal door verschillende groepen gebruikt. Daarom maken we hier ook verschillende zones, zoals een veilige babyzone en groene zones waar kinderen de natuur kunnen beleven. In een natuurlijke omgeving doen kinderen weer andere indrukken op dan binnen: de frisse lucht, de wind door je haren, de warmte van de zon, het licht dat steeds verandert en de verschillende natuurgeluiden. Dit alles stimuleert de zintuigen op een rustige prettige manier en dat heeft weer positieve invloed op de ontwikkeling van de hersenen. Buiten spelen geeft kinderen vaak een gevoel van vrijheid: de ruimte daagt ze uit om in beweging te komen en lekker te rennen, te klimmen, te graven en te ontdekken. De natuur zelf biedt veel mogelijkheden voor het ontdekken van nieuwe dingen: blaadjes die ruisen en bewegen in de wind, een vlinder die op de bloemen afkomt, het zand tussen je vingers en je tenen. Buiten zijn in de natuur geeft ook vaak een gevoel van rust waarin kinderen geconcentreerd bezig kunnen zijn met het bestuderen van kleine beestjes, planten of steentjes. Zo biedt elke natuurervaring ruimte voor nieuwe verwondering en nieuwe leerervaringen.

Ieder gebouw en iedere buitenruimte heeft weer andere mogelijkheden om onze pedagogische visie in praktijk te brengen. Met elkaar gaan we op zoek naar plekken die we kunnen 'vergroenen'. Ook op kleine stukjes grond kunnen we natuurbeleving voor de kinderen creëren.

2.5 Samenwerking met ouders

Samen met ouders werken we aan een veilige basis voor ieder kind. Daarom nemen we de tijd om ouders te leren kennen en een vertrouwensband op te bouwen. We betrekken ouders bij het wennen en houden dagelijks contact met iedere ouder. We wisselen informatie uit en gaan met ouders in gesprek over hun opvoedingsvragen. Dat helpt kinderen bij een soepele overgang tussen hun thuiswereld en die van het kindercentrum. Buiten de groep organiseren we individuele oudergesprekken, waarin we bespreken hoe het kind thuis is en hoe het met het welbevinden en de ontwikkeling van het kind in de groep staat.

Thuis gaat het anders dan in een groep. Met elkaar gaan we op zoek naar het beste van 2 werelden voor het kind. Bij meningsverschillen blijven we met elkaar in gesprek over de verwachtingen van ouders en onze manier van werken. We gaan op zoek naar gedeelde waarden in de opvoeding thuis en de werkwijze in de groep. De belangen van kinderen en hun welbevinden staan daarbij centraal.

We betrekken ouders bij wat we doen op de opvang. We delen foto's en film en nodigen ouders uit op locatie voor bijvoorbeeld een zomerfeest, ontbijt of een ouderavond.

Hoofdstuk 3: Pedagogisch beleid buitenschoolse opvang TintelTuin

Bijna alles uit ons beleid van de dagopvang geldt ook voor de buitenschoolse opvang (BSO). Ook basisschoolkinderen willen we een goede groep bieden: een fijne plek waar ze zich thuis voelen, zichzelf kunnen zijn en zelfvertrouwen kunnen opbouwen terwijl hun wereld steeds groter wordt. De BSO is een plek om te kunnen ontspannen na een dag op school en vrij te spelen met leeftijdsgenoten. De uitdagingen voor BSO kinderen zijn natuurlijk anders dan bij de 0- tot 4 jarigen. Bij de BSO werken we samen met de kinderen aan een goede groep, waar kinderen op elkaar kunnen vertrouwen en zelf bedenken hoe ze hun vrije tijd vorm kunnen geven. De belangrijkste basisregel in iedere groep is dat kinderen elkaar in hun waarde laten. Ze mogen elkaar niet hinderen, buitensluiten of pesten. Ieder kind weet dat we deze regel serieus nemen, daarmee scheppen we een veilig klimaat in de groep. We laten steeds zien dat ieder kind erbij hoort. Verbondenheid in de groep ontstaat ook door met elkaar iets te ondernemen, bijvoorbeeld samen eten, samen dingen verzinnen om in de groep te doen, samen feest vieren en samen op ontdekkingsreis gaan in de omgeving. Bij al deze activiteiten proberen we echt te luisteren naar wat de kinderen te zeggen hebben. Dit vertrouwen in de eigen kracht van kinderen vormt de kern van ons werk in de BSO. Daarom beginnen we dit hoofdstuk met een paragraaf over kinderopparticipatie (3.1). Vervolgens beschrijven we ons pedagogisch denken en doen met de jonge BSO kinderen (3.2) en de oudere BSO kinderen (3.3). Bij jonge BSO kinderen denken we aan kinderen van 4 jaar tot zeven à acht jaar; bij oudere BSO kinderen aan kinderen vanaf ongeveer acht jaar tot einde basisschoolleeftijd. Hoe de groepen zijn samengesteld, kan per locatie verschillen en hangt samen met de ruimte die de locatie heeft. Tot slot beschrijven we hoe we samen met de kinderen op avontuur gaan in de wereld buiten de BSO (3.5).

3.1 Kinderopparticipatie

Als je aan schoolkinderen vraagt wat ze -vergeleken bij thuis- leuk vinden op de BSO, dan zullen ze vaak antwoorden: de andere kinderen, de dingen waar je op de BSO mee kan spelen en de uitstapjes met de groep. Deze antwoorden nemen we serieus en we dagen de kinderen uit om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor de omgangsvormen, de inrichting en de activiteiten binnen de groep. Ieder kind mag meedenken en mee te beslissen over de besteding van de vrije tijd na school. We vragen daarom aan de kinderen: hoe willen jullie je vrije tijd invullen? Hoe zorgen we samen voor een goede sfeer in de groep? Hoe richten we de (buiten)ruimte in, welk spelmateriaal is er en wat mist er nog? Welke activiteiten kunnen we met elkaar organiseren? Kinderen hebben hier vaak originele ideeën over. Wij ondersteunen ze bij de uitvoering van hun plannen. Tegelijkertijd bieden we een duidelijke kaders waarbinnen hun ideeën geborgd worden. Zo zien ze concrete resultaten van hun inspanningen, bijvoorbeeld in het activiteiten aanbod of in de inrichting van de groep. In het hele proces staan wij borg voor de basisprincipes van de groep: onderling respect, rechtvaardigheid en inclusie. Concreet betekent dit dat we in het overleg met de kinderen het groepsproces observeren en opletten dat ieder kind aan bod kan komen. We stimuleren kinderen zelf hun meningsverschillen of conflicten op te lossen. We zijn nabij om eventueel te ondersteunen. We prikkelen de kinderen met speelse werkvormen en dagen ze uit om 'out-of-the-box' te denken bij het verzinnen van oplossingen. We blijven met elkaar in gesprek over rechtvaardigheid binnen de groep. Zo is de BSO een afspiegeling van de samenleving en kunnen kinderen in deze minisamenleving oefenen met sociale vaardigheden en sociale regels. Ook bij ons kindvolgsysteem 'welbevinden' geven we de kinderen zelf een stem. Ze vullen zelf de vragenlijst in en komen samen met hun ouder naar het gesprek hierover. Hierin leren we ieder kind beter kennen, los van de drukte van de groep.

3.2 De jongere BSO kinderen

Denken

Na een schooldag bieden we de kinderen vrije tijd: tijd waarin zij zelf kunnen kiezen wat ze graag willen doen. De één wil het liefste bewegen, even 'uitrazen' na een dag school, terwijl anderen graag aan tafel blijven zitten om te kletsen om daarna mee te doen aan een activiteit. Binnen de kaders van het groepsritme en de regels van de groep, bieden we kinderen de vrijheid om zelf te kiezen wat ze willen doen. Ze kunnen samen spelen of zich even terugtrekken. Ze mogen nieuwe dingen uitproberen of even helemaal niks doen. Dat is allemaal oké.

Kinderen kiezen zelf of en aan welke activiteit ze mee willen doen. We geven ieder kind de ruimte om zelf keuzes te maken. De ruimte en het spelmateriaal bieden uitdagingen die zijn afgestemd op de ontwikkeling van deze leeftijdsgroep. Wij zijn beschikbaar om de kinderen te steunen en te stimuleren waar dat nodig is. Zo leren kinderen hun eigen spel vorm te geven en verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen handelen. We zorgen voor een fijne sfeer in de groep, waarin kinderen gestimuleerd worden om samen te werken en elkaar te helpen.

Dat kinderen zelf keuzes kunnen maken betekent wel dat er in de groep regels zijn over hoe we met elkaar en met het materiaal omgaan. Wij bewaken de grenzen, zodat ieder kind zich veilig blijft voelen en we laten zien hoe je respectvol met elkaar omgaat. We leggen uit hoe je zorgvuldig kunt werken, in de ruimte en met het materiaal. Zo leren kinderen stapje voor stapje samen verantwoordelijkheid te dragen voor hun groep. We stimuleren kinderen dat ze elkaar positieve feedback geven en dat ze elkaar helpen bij het overwinnen van hindernissen en het oplossen van problemen. Zo werken we aan een groep waarin kinderen zich vrij voelen om -met vallen en opstaan- van elkaar te leren. Een groep waarin je elkaar niet uitlacht of buitensluit, maar elkaar helpt en stimuleert. De norm is: ieder kind hoort erbij en mag op zijn eigen manier meedoen.

Doen

De kinderen spelen de hoofdrol in de groep. Hun ideeën en initiatieven zijn leidend voor ons handelen. Dit betekent dat het voor ons niet altijd voorspelbaar is hoe een dag op de BSO zal verlopen. Daarom beschrijven we ons dagelijks handelen in de groep hier aan de hand van de rollen die wij binnen de groep vervullen: observeren en bemiddelen, coachen en prikkelen en voorstellen en uitdagen.

Observeren en bemiddelen

Als kinderen samen spelen, observeren we hoe ze met elkaar omgaan. We letten op of er kinderen zijn die andere kinderen overheersen of andere kinderen buitensluiten. Als er een conflict ontstaat -en dat gebeurt dagelijks in een groep kinderen- houden we goed in de gaten wat er gebeurt. Soms lossen de kinderen het samen op, soms is het nodig dat wij als bemiddelaar optreden. Daarin krijgen de kinderen een actieve rol: we doen een beroep op hun creativiteit en hun rechtvaardigheidsgevoel bij het verzinnen van oplossingen. Hiermee leren kinderen waar hun grenzen liggen en worden ze uitgedaagd om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun gedrag in de omgang met elkaar.

Dan treden we naar voren als coach en dagen de kinderen uit om het spel een nieuwe impuls te geven. Kinderen zijn heel inventief en kunnen - met wat prikkelende vragen- zelf bedenken wat zij leuk vinden om samen te doen. Zo leren kinderen wat ze nodig hebben om weer met elkaar verder te kunnen spelen. Ze leren dat het een kwestie van 'geven en nemen' is om met plezier samen te kunnen spelen.

Voordoelen en uitdagen

We bieden de kinderen ook dingen aan die ze nog niet kennen: materialen, spelletjes, boeken, activiteiten. Hierin spelen we zelf een actieve rol: we gaan aan de slag in de keuken, laten onze creativiteit de vrije loop met allerlei open spelmaterialen of we doen een sportactiviteit. Zowel binnen als buiten.

Met een gevarieerd aanbod aan activiteiten dagen we de kinderen uit om nieuwe dingen te proberen en te ontdekken wat ze leuk vinden, waar ze goed in zijn en waar ze nog in kunnen groeien. Ook betrekken we de kinderen bij wat er nodig is voor een activiteit door ze mee te laten denken.

3.3 De oudere BSO kinderen

Denken

Het ene kind is sneller zelfstandig dan het andere en daarom heeft het ene kind eerder een zelfstandigheidscontract dan het andere kind. Maar bij alle kinderen groeit de zelfstandigheid naarmate ze ouder worden. Ze weten steeds beter wat ze leuk vinden, waar hun grenzen liggen en wat zij willen doen als ze uit school komen. Ze begrijpen meer van de wereld en kunnen veel dingen zelfstandig doen, het zelfvertrouwen groeit. Opmerkingen van leeftijdgenoten zijn van grote invloed op hun zelfbeeld. Veel kinderen zoeken bevestiging bij een groepje gelijkgestemden. Ze willen 'erbij horen' en stemmen hun gedrag af op dat van hun vrienden. Hiermee oefenen ze hun sociale vaardigheden en leren ze zichzelf steeds beter kennen. Wij geven ze de ruimte om hun wereld, elkaar en zichzelf te ontdekken, daarbij blijven we actief werken aan verbondenheid binnen de groep. Hoe dit in de dagelijkse praktijk gaat, hangt af van de stemming binnen de groep: de ene keer is het druk, de andere keer overheerst de passiviteit. Soms ontstaan er kleine groepjes die met elkaar botsen of elkaar uitdagen. Soms heerst er een rage, die de kinderen meesleept in hun gedrag.

Doen

Onze taak is om in te spelen op wat de groep nodig heeft. Het ene moment in de rol van bemiddelaar, het andere moment door prikkelende voorstellen te doen. We beschrijven ons dagelijks handelen in de groep hier aan de hand van de rollen die wij binnen de groep vervullen: observeren en bemiddelen, coachen en prikkelen en voordoelen en uitdagen.

Observeren en bemiddelen

Met veel plezier kijken we naar de vriendschappen die tussen kinderen opbloeien. Daarbij letten we erop dat andere kinderen niet buiten de groep vallen. We volgen ieder kind op zijn weg en observeren hoe de kinderen met elkaar omgaan. Als we merken dat iemand zich niet op zijn gemak voelt in de groep, gaan we hierover met de kinderen in gesprek. Kinderen bepalen zelf met wie ze willen omgaan, ze mogen hun eigen keuzes maken. Maar of je nu vrienden bent of niet: iedereen moet elkaar met respect behandelen. Dat is de basisregel aan de hand waarvan we het gesprek met elkaar voeren. Zo bieden we in de groep ruimte voor het groeien van een vriendschappelijke en respectvolle omgang met elkaar.

Bij opvallend gedrag van een kind, bespreken we onze observaties met de ouders en zo nodig met de pedagogisch coach en de locatiemanager. Bij een samenwerkingsverband met de

school kunnen we ook een beroep doen op zorgprofessionals van de school, zoals de intern begeleider.

Coachen en prikkelen

Niet ieder kind geeft even gemakkelijk invulling aan zijn vrije tijd. We gaan de kinderen niet 'bezighouden', maar vragen ze: 'Wat houdt jou op dit moment bezig?' Soms roepen de oudere kinderen dat ze alles op de BSO 'stom' vinden. Dan stellen we open vragen en proberen er samen achter te komen wat hen echt boeit en motiveert. Vanuit die zelf geformuleerde interesse komen we met prikkelende voorstellen. We stimuleren kinderen om iets nieuws uit te proberen en zelf te onderzoeken of ze een activiteit interessant vinden of niet. Zo leren ze zelf verantwoordelijkheid nemen voor het besteden van hun vrije tijd.

Er zijn ook kinderen die heel duidelijk weten wat ze op de BSO willen, bijvoorbeeld iedere middag zo veel mogelijk buitenspelen. Die ruimte is er. Door voor te stellen om de door de kinderen bedachte activiteit buiten te doen, prikkelen we ook deze kinderen om nieuwe dingen te ontdekken en mee te doen met de groep.

De digitale wereld wordt in deze leeftijdsfase steeds belangrijker. We gebruiken allerlei media ter ondersteuning van groepsactiviteiten, bijvoorbeeld bij het maken van foto's en filmpjes of om dingen op te zoeken bij een project. Wanneer kinderen het internet gebruiken, treden we op als coach. We vragen of ze weten wat ze aan het doen zijn, of ze de informatie begrijpen en doorzien. We praten met de kinderen over het gebruik van sociale media: wat wil je daar van jezelf laten zien en wat niet? Hoe bewaak je je grenzen en respecteer je die van anderen? Zo dragen we bij aan de ontwikkeling van 'mediawijsheid' van de kinderen.

Voordoelen en uitdagen

In onze omgang met elkaar en met de kinderen laten we zien hoe je respectvol met elkaar omgaat in de groep. We stellen ons open voor de dingen die kinderen ons laten zien of vertellen, ook al zijn we het niet altijd eens met wat ze zeggen. Daarbij stellen we wel grenzen aan het gedrag, maar wijzen het kind als persoon niet af. We bespreken samen wat hun gedrag teweeg kan brengen. Bijvoorbeeld dat het niet 'stoer' is om iemand af te kraken of om elkaar uit te schelden. Zo dagen we de kinderen uit om over zichzelf na te denken en rekening met elkaar te houden.

Kinderen geven hun eigen activiteiten vorm. Wij observeren de kinderen om te ontdekken wat ze van ons nodig hebben. Bijvoorbeeld: uitleg, helpen met vooruitdenken, extra materiaal of misschien wel even helemaal niets. Ook halen we vernieuwende workshops en materialen naar onze groep. Denk aan technische snufjes of een 'expert' die een workshop komt geven. Zo verkrijgen we de ervaringen van onze kinderen.

3.4 Samenwerken met ouders op de BSO

De BSO wordt de wereld van het kind steeds groter en de kinderen steeds zelfstandiger. Een verschil met de dagopvang, is dat er minder contact momenten zijn met ouders. Samen met ouders willen we het kind hier zo goed mogelijk begeleiden. Dit vraagt om een betrokkenheid naar elkaar, tussen opvang en thuis. Wij hebben tijdens het haalmoment contact met ouders en nodigen ouders jaarlijks uit. Kinderen hebben een belangrijke stem in dit gesprek tijdens deze contacten en worden dan ook uitgenodigd voor een jaarlijks gesprek samen met hun ouders. Onderwerpen van deze gesprekken met de mentor van het kind zijn: het welbevinden, interesses en zelfstandigheid.

3.5 Op avontuur in de buitenwereld

Niet alleen binnen de groep dagen we kinderen uit om nieuwe werelden te verkennen, ook daarbuiten. We gaan met de groep op avontuur in de buitenwereld en laten de kinderen kennis maken met verschillende leefwerelden rond hun BSO. Iedere locatie biedt eigen mogelijkheden: in de wijk, het dorp of de natuur. Het begint heel simpel, met ontdekvragen als: 'Wie zijn onze burens en hoe kunnen wij hen leren kennen?' Daarna stellen we de vraag: 'Wat zouden wij met onze groep voor de omgeving kunnen doen?' Hierbij stellen ons open voor de ideeën van kinderen. Vaak wonen kinderen in de directe omgeving van de BSO en zijn ze enthousiast om zich daarmee te verbinden. Ze laten de groep nieuwe dingen zien die voor ons en de andere kinderen onbekend waren. Zo kan de betrokkenheid tussen de groep en de omgeving groeien en verruimen de kinderen hun blik op de wereld.

De meest nabije burens zijn vaak het kinderdagverblijf en de school. We vragen de kinderen wat zij voor de baby's of peuters zouden kunnen doen. Andere kinderen willen misschien meepraten over de inrichting van het schoolplein of een gemeenschappelijke ruimte van school en BSO. We bespreken met de kinderen wat we – in samenwerking met de school - aan de ouders kunnen laten zien en gaan op zoek naar nieuwe vormen van kinderopparticipatie. Alle ideeën zijn welkom en we stimuleren de kinderen om aan de slag te gaan met de uitvoering ervan. Kinderen doen zo veel nieuwe ervaringen op en leren dat ze van betekenis kunnen zijn in hun omgeving.

Met de groep gaan we op verkenningstocht in de buurt. Welke plekken kennen de kinderen en wat is nog onbekend terrein? Dit kan een verzorgingshuis zijn, een sportvereniging, een bibliotheek, een park in de buurt, een boerderij of een bos. Op grond van hun eigen interesse kunnen ze iets verzinnen om zich met zo'n plek te verbinden: een bezoekje aan de oudere bewoners of meedoen met een schoonmaakactie in het park. Ze zullen merken dat hun inzet gewaardeerd wordt door de omgeving. Wij laten merken dat we trots zijn op hun maatschappelijke betrokkenheid en sporen ze aan om hiermee door te gaan.

We gaan ook op uitstapjes verder dan de buurt bijvoorbeeld naar een museum of naar het park of strand. Niet alleen de maatschappelijke omgeving, maar ook de natuurlijke omgeving willen we met de kinderen onderzoeken. Samen in de natuur verblijven kan voor de groep een onvergetelijke ervaring zijn. Kinderen doen hier op een andere manier ervaringen en kennis op. Ze komen in contact met de elementen en ontdekken natuurlijke materialen waar ze mee kunnen spelen, zoals stenen, veertjes, takken en bomen. Dit prikkelt hun fantasie en biedt nieuwe mogelijkheden voor hun spel. De communicatie in de groep verloopt buiten vaak anders dan binnen. Buiten zijn geeft een gevoel van ruimte en vrijheid, waardoor er minder snel onderlinge irritaties optreden. We geven de kinderen de ruimte om zelf ontdekkingen te doen in de natuur, daarbij leren ze ook omgaan met risico's. Doordat een kind zelf een actieve rol speelt, leert het veel nieuwe dingen en ontwikkelt het respect voor de levende natuur.

3.6 Leren van en met elkaar

In de ontmoetingen met mensen uit hun omgeving leren kinderen wat deze mensen belangrijk vinden en waarderen. Dat zijn misschien heel andere dingen dan de dingen die zij al kennen. Zo leren ze via de ander nieuwe dingen over zichzelf. We praten met de kinderen over de ervaringen die ze opgedaan hebben. Wat vonden ze interessant? Waren er ook dingen die ze eng of moeilijk vonden? Door hier samen over te praten, krijgen hun ervaringen meer betekenis voor ze. Voor onszelf zijn dit ook leerzame ervaringen. Allereerst om kinderen de hoofdrol te geven en hen te volgen op hun ontdekkingsreis in de buurt en in de natuur. Dat vraagt om goede afstemming en vertrouwen in elkaar. In het contact met burens en buurten komen we mensen tegen die soms heel andere opvattingen hebben dan wijzelf. Dit dwingt ons om samen met de kinderen na te denken over onze eigen normen en waarden. Als we samen in de natuur zijn, leren we de kinderen weer op een andere manier kennen en beleven we als groep nieuwe avonturen. In gesprek met de kinderen overdenken we samen onze ervaringen. Zo betreden we zelf ook nieuwe paden.

Bijlage: TintelTuin wet- & regelgeving kinderopvang

In deze bijlage van ons pedagogisch beleid is uitgewerkt hoe wij als organisatie invulling geven aan de wet- & regelgeving. Deze bijlage kent 2 delen en is onlosmakelijk onderdeel van het pedagogisch beleid 0-12 van TintelTuin. Verdere uitwerking is te vinden in de 'Pedagogische werkwijze' van de locatie met de locatie specifieke informatie.

De titels hebben we zo gekozen dat het voor de inspectie die toezicht houdt, makkelijk terug te vinden is hoe wij voldoen aan de wet- & regelgeving. We gebruiken voor deze bijlage en de pedagogische werkwijze dezelfde titels. Dit maakt het opzoeken van informatie makkelijk. Voor ouders hebben wij, naast informatie op onze website informatieboekjes met praktische informatie over de dagelijkse gang van zaken.

Hoe we werken op de groep is te lezen in de pedagogische actieboeken van de methode 'Pedagogisch Actief' en de onderliggende protocollen en beleidsstukken. Voor zaken die betrekking hebben op veiligheid en gezondheid verwijzen we naar het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

Alle stukken waarnaar wordt verwezen staan op onze website of zijn opvraagbaar bij de locatiemanager van deze locatie.

Deel 1

In deze bijlage geven we inzicht in hoe we kinderen ondersteunen in hun ontwikkeling en wat we doen als er iets hierin opvalt. We beschrijven hoe we willen werken aan een goede start van een kind en hoe we de doorstroom naar scholen vormgeven. Verder is te lezen hoe we willen samenwerken op locatie, met ouders en instanties.

A) Het volgen en stimuleren van de ontwikkeling van kinderen

In ons werk observeren we de kinderen. Zit het kind goed in zijn vel? Zien we een groeiende ontwikkeling? We noteren regelmatig onze bevindingen in ons kindvolgsysteem. Afhankelijk van de opvangsoort en leeftijd van het kind wordt het kindvolgsysteem 1 of 2 maal per jaar helemaal ingevuld. Hierna nodigen wij ouders uit voor een oudergesprek.

We stimuleren de ontwikkeling van de kinderen. We kijken naar o.a. onze bevindingen in het kindvolgsysteem. We weten wat de (ontwikkel)behoeften en interesses zijn van de kinderen en passen hier onze activiteiten, materialen en begeleiding op aan. Het 'aansluiten' is het uitgangspunt bij alles wat we doen.

Tegelijkertijd willen we kinderen ook uitdagen om hun grenzen net iets te verleggen, hun mogelijkheden te leren kennen en kennis te maken met activiteiten of materialen die zij zelf misschien (nog) niet zouden kiezen. We bieden een evenwichtig aanbod aan activiteiten, zodat kinderen de mogelijkheid krijgen om alle competenties te ontwikkelen.

Verschillende methodieken geven ons handvatten in ons dagelijks handelen. We hebben ons eigen Pedagogisch Actief en voor de VE-groepen gebruiken wij verschillende Voorschoolse Educatie (VE) methoden.

Meer informatie over o.a. het kindvolgsysteem en de methode waarmee er wordt gewerkt, staat beschreven in de pedagogische werkwijze van de locatie. Voor meer informatie over de VE zie deel 2 van deze bijlage. Hoe we kinderen volgen en stimuleren vertellen we ouders tijdens de intake.

B) De doorgaande lijn en samenwerking

We leren kinderen goed kennen tijdens de periode dat ze bij ons zijn. We dragen bij aan de doorgaande lijn naar de school, BSO en/of Integraal Kind Centrum (IKC) door het doen van een overdracht.

Voor de overdracht naar de basisschool en BSO hebben we de volgende werkwijze. De pedagogisch medewerker vult een overdrachtsformulier in (de exacte documenten kunnen per gemeente verschillen). Dit wordt aangevuld met een observatieverslag of met de informatie uit het kindvolgsysteem. Deze overdrachtsinformatie bespreken wij met ouders. We vragen ouders om ons aan te vullen. Deze informatie voegen we toe. Op het overdrachtsformulier is hier apart ruimte voor. Vervolgens wordt de overdracht met toestemming gestuurd naar de school en BSO en/of aan ouders meegegeven.

Is er sprake van zorg om een kind dan vindt de overgangsbespreking eerder plaats. Afhankelijk van de gemeente is dit als het kind 3 jaar en 6 maanden of 3 jaar en 9 maanden oud is. Wij geven dan de voorkeur voor een warme overdracht. Een warme overdracht betekent dat de pedagogisch medewerker, samen met ouders een overdrachtsgesprek doet aan de professionals van school. Het doel van dit gesprek is inhoudelijk: inzicht in ontwikkeling, evaluatie van eventuele extra ondersteuning/ zorg (plan van aanpak), mogelijkheden en perspectief vervolgonderwijs. Op verzoek van ouders en/of pedagogisch medewerkers kan naar de BSO ook een warme overdracht worden gedaan.

Over het delen van informatie hebben we privacy afspraken en houden ons aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Ouders worden hier bij de intake over geïnformeerd en waar nodig geven zij hun expliciete toestemming.

TintelTuin ziet dat kinderen profiteren van meer samenhang tussen onderwijs en kinderopvang. Een aantal locaties vormt samen met de school een IKC. Binnen deze IKC's zijn er vaak aanvullende afspraken over de doorgaande lijn zoals afstemming werkwijze en werken met thema's. Meer informatie vind je op de website van deze locaties en in de pedagogische werkwijze van de locatie.

C) Opvallend gedrag

Kinderen die opvallen willen we vroegtijdig en optimaal begeleiden. In overleg met pedagogisch medewerkers kan de locatiemanager het protocol 'extra aandacht bij opvallend gedrag' opstarten. Hier staat beschreven welke stappen we nemen en hoe we vroegtijdig een plan van aanpak opstellen. In het protocol is ook opgenomen op welke wijze we samen met ouders optrekken, externe hulp inschakelen aan de hand van een sociale kaart. Ouders worden in alle stappen van dit protocol betrokken en om toestemming gevraagd wanneer nodig. Wanneer nodig wordt de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling in gezet. In de pedagogische werkwijze van de locatie vind je meer informatie over met wie we vooral samenwerken bij zorg of opvallend gedrag op de locatie. Welke stappen we nemen zijn verder uitgewerkt in het protocol 'extra aandacht bij opvallend gedrag' en de 'Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling'.

D) Mentorschap

We observeren de kinderen en noteren onze bevindingen. De mentor volgt het kind in het bijzonder. De mentor zorgt voor het invullen van het kindvolgsysteem en voert bij voorkeur de gesprekken met ouders van de kinderen waar hij/zij de mentor van is. Denk aan de intake, de oudergesprekken en de uiteindelijke overdracht naar een andere groep of school. Ook als het protocol 'extra aandacht bij opvallend gedrag' wordt ingezet, is de mentor nauw betrokken. Bij de start van de opvang krijgt elk kind een mentor toegewezen. We vertellen ouders bij de intake wie de mentor is en dat dit in onze ouderapp altijd terug te vinden is. Door omstandigheden, zoals overgang naar een andere groep of langdurige afwezigheid, kan het zijn dat het kind een andere mentor krijgt. Dit wordt met de ouders gecommuniceerd via de ouderapp en/of de overdracht. Op de BSO betrekken we kinderen bij de oudergesprekken en laten we ook de kinderen weten wie hun mentor (wordt). Hoe vaak de oudergesprekken plaatsvinden staat in de pedagogische werkwijze van de locatie.

E) Omvang van de locatie en de samenstelling van de groepen

Per locatie kan de groepsindeling verschillen. Er zijn babygroepen (0 tot 1-jarigen), dreumesgroepen, peutergroepen, groepen met 0 tot 2 en 0 tot 4-jarigen en 1 tot 4-jarigen. Ook bij de BSO kan de groepsindeling per locatie verschillen.

Het totaal aantal kinderen per pedagogisch medewerker blijft altijd overeenkomen met de beleidsregels behorend bij de wet Kinderopvang en de cao-kinderopvang. We gebruiken hiervoor de link www.1ratio.nl van de rijksoverheid.

Voor meer informatie zie de pedagogische werkwijze van de locatie.

F) Wennen aan nieuwe situaties

Je thuis voelen bij TintelTuin begint bij de start. Een goede start maak je als kind als je stap voor stap kunt wennen aan een nieuwe situatie. Investeren in een goede start doen we graag, het legt de basis voor de vertrouwensband.

Ook na de start zijn er nieuwe situaties waar we zorgvuldig mee om willen gaan. De vertrouwensband kan zo blijven groeien. Dit is de basis om te kunnen groeien en waardevolle ervaringen op te doen. In het beleid 'wennen aan nieuwe situaties' vind je meer informatie over:

- Wennen aan een nieuwe groep (zowel instroom als doorstroom).
- Gebruik maken van en extra dag of plaatsing 2e stamgroep KDV/basisgroep voor BSO.
- Samen met andere groepen: structureel samenvoegen of samenvoegen voor een activiteit; de groepsoverstijgende activiteit. Of een activiteit bij grote BSO groep (>30 kinderen).

Meer informatie over hoe we o.a. de emotionele veiligheid borgen in de groep is te vinden in de pedagogische werkwijze van de locatie.

G) De 3-uursregeling van de locatie – afwijken van de BKR

Een kinderopvanglocatie mag bij een openingstijd van 10 uur en langer maximaal 3 uur per dag afwijken van de beroepskracht-kindratio (BKR). Dat betekent dat er tijdelijk minder pedagogisch medewerkers op de groep staan door verschillende diensttijden of tijdens pauzes.

Locaties kennen verschillende opvangvormen en openingstijden. Hoe en wanneer er wordt afgeweken en waar we pedagogisch gezien dan op letten, staat beschreven in de pedagogische werkwijze van de locatie.

H) Pedagogisch medewerkers en aanvullend personeel

Op de locaties van TintelTuin werken onze pedagogisch medewerkers dagelijks met de kinderen. Dit zijn de (senior) pedagogisch medewerkers, flexpool medewerkers en eventuele invalkrachten. TintelTuin is een erkend leerbedrijf en biedt graag ruimte om het vak van pedagogisch medewerker te leren. Dit houdt in dat wij ook medewerkers in opleiding op onze locaties hebben. We hebben plekken voor BBL, BOL-stagiairs en snuffelstagiairs.

Het leerproces begeleiden we zorgvuldig, waarbij taken aangepast worden naar het kennis- en ervaringsniveau. Stap voor stap wordt de mate van verantwoordelijkheid opgebouwd. De zorg en veiligheid van de kinderen staan hierbij altijd voorop. Afspraken worden vastgelegd en geëvalueerd en de meest recente wet- en regelgeving op het gebied van inzetbaarheid wordt gevolgd.

Naast bovengenoemde kunnen op locaties de volgende overige medewerkers aanwezig zijn: De clustermanager, medewerker van de technische dienst, de praktijkopleider en de administratief ondersteuner, de locatiemanager, pedagogisch beleidsmedewerker/coach (VE), meewerkend VE coach, assistent leidinggevende, pedagogisch assistent, huishoudelijk medewerker, vrijwilligers, chauffeur, externe vakspecialisten en medewerkers van het hoofdkantoor (bijvoorbeeld van de afdeling HR of planning).

Op locaties werken we continue aan de pedagogische kwaliteit. We werken met een pedagogisch team en houden regelmatig pedagogisch team overleggen (PTO). De werkwijze staat beschreven in ons Pedagogisch Huis. [Voor de inzet en uren van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach op de verschillende locaties zie hier](#). Voor de samenstelling van het Pedagogisch Huis zie de pedagogische werkwijze van de locatie.

In de pedagogische werkwijze van de locatie vind je meer informatie over welke van bovenstaande medewerkers je tegen kunt komen op locatie.

I) Vaste gezichten criterium

Op al onze locaties werken we zoveel mogelijk met vaste teams. Ouders kunnen in de ouderapp zien welke medewerkers er werken op de groep van hun kind. Als er verandering zijn dan stelt de locatiemanager ouders op de hoogte.

Voor de leeftijd van 0 tot 4 jaar dragen we er zorg voor dat kinderen dagelijks een bekende medewerker op hun groep hebben. Dit 'vaste gezicht' biedt hun extra emotionele veiligheid. De medewerker weet hoe het kind zich ontwikkelt en waar het behoefte aan heeft. De vaste gezichten mogen niet te vaak wisselen. Daarom geldt:

- Zijn er 1 of 2 pedagogisch medewerkers vereist bij een groep volgens de BKR? Dan zijn er maximaal 2 vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar en ouder is dit maximaal 3.
- Bij 3 of meer pedagogisch medewerkers zijn er maximaal 3 vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar of ouder maximaal 4.

In het geval van ziekte, verlof of vakantie kan er, bij het afwijken van het vaste gezichten criterium zoals hierboven beschreven, tijdelijk een andere medewerker worden ingezet. Dit doen wij alleen als:

- Het 'vaste gezicht' dat uitvalt door ziekte, vakantie of verlof niet langer dan 4 aaneengesloten weken afwezig zal zijn
- Er geen ander 'vast gezicht' beschikbaar is die ter vervanging kan worden ingezet.

We hanteren hierbij de volgende stappen:

1. We bekijken als eerste of een andere vertrouwde medewerker van de eigen groep ingezet kan worden.
2. We onderzoeken de beschikbaarheid van een vertrouwde beroepskracht van een aangrenzende groep waarbij ook de behoeftes van die aangrenzende groep worden gewogen.
3. Is er een vertrouwde vaste invalkracht van de locatie?
4. Is er een voor de kinderen minder bekende invalkracht maar wel verbonden aan de locatie?
5. Iemand uit de flexpool van TintelTuin?
6. Tot slot iemand van een extern uitzendbureau.

Als een vervanger wordt ingezet borgen we de emotionele veiligheid en stabiliteit als volgt. De meest bekende medewerker blijft zoveel mogelijk bij de kinderen en introduceert de vervanger door bijvoorbeeld een voorstelrondje, het goedemorgen liedje. Er wordt vastgehouden aan het dagritme en de rituelen, dit zorgt voor voorspelbaarheid. De vervanger volgt hierin de medewerker en laat de kinderen stap voor stap wennen. De vervanger stemt hierin af op de behoefte van veiligheid van de kinderen door sensitief te reageren dit kan zijn: ingaan op behoefte van nabijheid of juist afstand, gesprekje voeren etc. Daarnaast draagt ook de herkenbaarheid van de ruimten en de nabijheid van bekende kinderen in de groep bij aan de emotionele veiligheid.

Deel 2: Voorschoolse educatie (VE)

J) Visie op VE

TintelTuin werkt op een aantal locaties met voorschoolse educatie (VE) om zo alle kinderen te helpen met het maken van een gelijkwaardige start op de basisschool. Het werken met een VE-programma biedt kinderen ontwikkelingsmogelijkheden en structuur.

Kinderen met en zonder VE-indicatie zijn welkom. Er wordt tussen hen geen verschil gemaakt in aanbod of benadering. Uitgangspunten bij het VE aanbod zijn:

- Het VE aanbod sluit aan bij de behoeften en interesses van kinderen zodat kinderen actief betrokken kunnen zijn.
- Het VE aanbod is gevarieerd in de activiteiten en materialen zodat kinderen zich spelenderwijs kunnen ontwikkelen op alle gebieden.

TintelTuin werkt met verschillende VE-methodes: Kaleidoscoop, Uk en Puk, Startblokken, Piramide en Peuterplein. De programma's zijn aanvullend op ons eigen pedagogisch beleid en dragen veelal bij aan de doorgaande leerlijn met de verschillende scholen. Met welk VE-methode er wordt gewerkt vind je o.a. in de pedagogische werkwijze van de locatie.

K) Stimulering van de ontwikkeling van het jonge kind in de VE

De methode die op de VE-locatie geeft ons handvatten en kan om goede voorschoolse educatie aan te bieden. Dit gebeurt via een 'basisaanbod' en een 'beredeneerd aanbod' (zie L). We stellen doelen en baseren daarop onze activiteiten en begeleiding. We werken vaak aan de hand van thema's.

Hoe de verschillende ontwikkelgebieden (taal, reken, sociaal emotioneel en motoriek) aan bod komen in het VE-programma, vind je in de pedagogische werkwijze van de locatie.

L) Observeren en passend VE aanbod

De VE methodes geven ons handvatten maar de kinderen zijn leidend bij het maken van passend VE aanbod. Op een VE groep wordt voor de peuters 2 keer per jaar het kindvolgsysteem ingevuld. Voor de jongere kinderen op een verticale groep is dit eenmaal per jaar. Dit systeem geeft ons inzicht in zowel de individuele (ontwikkel)behoeften als de (ontwikkel)behoefte van de groep. Op basis hiervan stellen we doelen en bedenken we een beredeneerd aanbod met passende activiteiten en spel materiaal.

Daarnaast is er altijd een basisaanbod. Vanuit het basisaanbod wordt thematisch gewerkt. Een thema duurt meestal 4 tot 6 weken. Welke thema's aan bod komen wordt jaarlijks vastgesteld, vaak ook in samenwerking met gekoppelde scholen. Voorafgaand aan het thema worden per groep of met meerdere groepen besloten waar de groepen aandacht aan gaan besteden. Hiermee borgen we dat de kinderen een aanbod krijgen op alle ontwikkelingsgebieden.

De locatiemanager is verantwoordelijk voor het resultaat van het VE aanbod.

Welk kindvolgsysteem er wordt gebruikt vind je in de pedagogische werkwijze van de locatie.

M) Ouderbetrokkenheid VE

Op onze VE-locaties, bespreken wij tijdens de intake met ouders dat wij graag met hen willen samenwerken in het belang van het kind. Samen kun je meer dan alleen.

We willen ouders zoveel mogelijk betrekken bij de activiteiten die we ondernemen. Jaarlijks wordt er een ouderbeleid voor de locatie opgesteld, inclusief een concreet activiteitenkalender. De locatiemanager heeft zicht op welke behoeften er zijn qua activiteiten. Hij/zij heeft namelijk veel contact met ouders, verzorgt veelal de rondleiding en een deel van de intake. De locatiemanager heeft informatie uit het klanttevredenheidsonderzoek (KTO) en heeft regelmatig

contact met de oudercommissie. Er kan behoefte zijn aan informatie of ondersteuning bij de opvoeding of ontwikkeling, een informatieavond, spelinloop, gezamenlijk uitstapje of zomerfeest etc. Dit ouderbeleid wordt ter advies besproken met de OC.

We betrekken daarnaast ouders op allerlei manieren. Er is dagelijks een overdracht bij het brengen en halen en regelmatig een foto en berichtje of nieuwsbrief via de ouder app. Er zijn oudergesprekken en inloopochtenden voor eventuele nieuwe ouders. In de pedagogische werkwijze vind je wat er op de locatie zelf wordt georganiseerd.

N) Aanbod van materialen en activiteiten in specifieke ruimtes binnen en buiten VE

Binnen TintelTuin wordt gewerkt volgens een inrichtingsbeleid (2.4 ruimte en inrichting).

Uitgangspunt voor de VE-groepen is dat het materiaal en de inrichting voldoende handvatten en uitdaging bieden om te werken aan de verschillende ontwikkelingsgebieden.

Er kunnen methode specifieke materialen gebruikt worden zoals kiesborden of praatplaten. Meer informatie hierover vind je in de pedagogische werkwijze van de locatie.

O) Doorgaande lijn met school VE

Hierboven lees je meer over de doorgaande lijn bij niet VE (bij B).

Voorschoolse voorzieningen, basisonderwijs en naschoolse voorzieningen werken steeds vaker nauw samen en realiseren doorgaande lijnen. Dit gebeurt bij de overdracht van kind gegevens zoals ook beschreven bij B doorgaande lijn en samenwerking.

We zorgen voor een zorgvuldige overgang. Voor een kind met een VE-indicatie organiseren wij een warme overdracht naar de basisschool. Voor de VE is er vaak sprake van extra aandacht voor bijvoorbeeld taalstimulering en willen we graag dat de leerkracht/pedagogisch medewerker van de BSO het kind vanaf dag 1 de juiste begeleiding kan geven. Voor kinderen waarbij protocol opvallend gedrag loopt en/of er sprake is van zorg zal het gesprek met ouders en de daaruit volgende warme overdracht eerder plaatsvinden. Afhankelijk van de gemeente is dit als het kind 3 jaar en 6 maanden of 3 jaar en 9 maanden oud is.

In de samenwerking tussen TintelTuin en het basisonderwijs is deze overdracht steeds vanzelfsprekender. Ouders worden bij de intake geïnformeerd over deze procedure. Voor een overdracht geven ouders uiteraard eerst toestemming.

Binnen de samenwerking tussen TintelTuin en basisonderwijs zorgen we voor inhoudelijke aansluiting. Door bijvoorbeeld jaarlijks overleg tussen het management van de voorschool en de schooldirectie, overleg tussen functionarissen (pedagogisch medewerkers en leerkrachten), afstemming op gebied van aansluiting VE programma's, pedagogisch klimaat, educatief handelen, ouderbeleid, interne begeleiding. Jaarlijkse evaluatie is bij peuterspeelzalen verplicht, bij kinderdagverblijven dient van de overleggen een verslaglegging gedaan te worden.

Meer locatie specifieke informatie vind je in de pedagogische werkwijze.

P) Uren waarin het VE aanbod plaatsvindt

Voor kinderen met een VE-indicatie is aantal uur VE-aanbod vastgesteld. Het aanbod van voorschoolse educatie op de voorscholen zijn zodanig ingericht dat een kind vanaf de dag dat het 2,5 jaar oud wordt, in anderhalf jaar ten minste 960 uur voorschoolse educatie kan ontvangen. De openingstijden per locatie zijn zodanig dat voldaan kan worden aan de deze vastgestelde hoeveelheid uren aan VE aanbod. In de pedagogische werkwijze staat beschreven hoe dit op voorschool locaties vorm wordt gegeven en hoe we omgaan met VE op het kinderdagverblijf.

Q) Kwaliteitsbevordering door pedagogisch beleidsmedewerker/coach VE

De locatiemanager is verantwoordelijk voor het aanbod en het behalen van de doelen m.b.t. de VE. De locatiemanager van een VE-locatie of groep, wordt inhoudelijk ondersteund door de

pedagogisch beleidsmedewerker/coach (VE). Via hun expertise dragen zij bij aan de kwaliteit van de voorschoolse educatie.

Pedagogisch medewerkers die VE gecertificeerd zijn verplicht om nascholing te volgen om hun kennis actueel te houden. Afhankelijk van het VE programma dient er ook, na een bepaalde tijd, een hercertificering plaats te vinden. Dit wordt in het scholingsplan meegenomen. Net als de pedagogisch medewerkers die de Basis VE of een koptraining gaan volgen.

Jaarlijks worden de pedagogisch medewerkers bijgeschoold als aanvulling op het VE certificaat. De afdeling pedagogiek bepaalt de inhoud van deze jaarlijkse scholing op grond van input van de diverse methodes, de coaches en visie op VE binnen de gemeente of input vanuit de locatie. In het jaarplan van de locatie stelt de locatiemanager (i.s.m. de pedagogisch beleidsmedewerker VE en de senior) doelen op voor het komend jaar. Zo ook voor de VE. Deze doelen zijn onderwerp van het pedagogisch teamoverleg (PTO) en worden omgezet in acties voor de locatiemanager, de pedagogisch beleidsmedewerker/coach VE en de senior of de meewerkend VE coach. Minimaal 3 keer per jaar evalueren we de doelen en acties en stellen we bij indien nodig. We documenteren dit op het PTO-formulier.

We hebben voor de VE kwaliteit een eigen pedagogisch meet- en coachingsinstrument: de VE checklist.

Meer informatie over de inzet van de pedagogisch coaches en de pedagogisch beleidsmedewerker/coach (VE) vind je in deel 1 van deze bijlage en pedagogische werkwijze van de locatie beide onder het kopje 'pedagogisch medewerkers en aanvullend personeel'.

R) Overleggen VE

TintelTuin evalueert tenminste jaarlijks op organisatieniveau de voortgang en doelen van het betreffende jaar op de aanvullende onderwerpen voor VE en stellen een rapportage op voor de gemeente. Waar nodig vindt bijstelling plaats.

Op locatieniveau zijn er de PTO's zie bij punt Q.

Op groepsniveau zijn er minimaal 3 keer per jaar werkbesprekingen met de groepen. Thema's voor deze overleggen zijn: het kindvolgsysteem, het VE aanbod, zorg kinderen, overdracht naar school, werkwijze etc.

In al deze overleggen worden acties/doelen geëvalueerd en indien nodig aangepast.

Is er een sprake van IKC dan zijn er ook regelmatig VE-overleggen met de school. Dit kan met de directeur, VE-coördinator of de IB-er zijn. Meer informatie vind je in de pedagogische werkwijze van de locatie.

Verwijzingen

TintelTuin heeft een groot aantal zaken nauwkeurig uitgewerkt in andere documenten. Deze zijn ten alle tijden voor medewerkers inzichtelijk via een digitaal systeem. Ouders kunnen inzicht krijgen in deze documenten door hiervoor een verzoek te doen bij de locatiemanager. Ook is bepaalde informatie inzichtelijk via de ouderapp.

De onderstaande documenten zijn onder andere, maar niet uitsluitend, samenhangend met het pedagogisch beleid:

- Wennen aan nieuwe situaties
- Extra aandacht bij opvallend gedrag
- Voedingsbeleid

Websites:

- www.tinteltuin.nl
- www.1ratio.nl